

Folketinget — Europaudvalget

Christiansborg, den 28. august 2006

EU-chefkonsulenten

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Nye regler for kontrol med EU-Kommissionens gennemførelsesbeføjelser

Resumé

EU's Ministerråd vedtog på et møde den 17. juli en ny komitéprocedure, som gør det muligt for Europa-Parlamentet og Ministerrådet at *blokere for Kommissionens vedtagelse af gennemførelsesbeføjelser*, hvis de er baseret på en retsakt vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure.

Hovedsigtet med den nye procedure, som betegnes "*forskriftsprocedure med kontrol*", er at tilgodese Europa-Parlamentets årelange krav om at blive inddraget i den politiske kontrol med Kommissionens gennemførelsesbeføjelser på områder, hvor Europa-Parlamentet og Ministerrådet er fælles om at vedtage EU-lovgivning.

Den nye "*forskriftsprocedure med kontrol*" erstatter ikke de eksisterende tre komitéprocedurer: *forskrifts-*, *forvaltnings-* og *rådgivningsproceduren*, som fortsat vil finde anvendelse.

Kort før sommerpausen lykkedes det EU-landenes regeringer, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen at nå til enighed om at reformere reglerne for kontrol med Kommissionens gennemførelsesbeføjelser¹. Det skete efter næsten et års intense forhandlinger, hvor specielt det britiske og østrigske EU-

¹ Ifølge TEF art. 202 har Rådet principielt pligt til i sine retsakter at tildele Kommissionen beføjelser til at gennemføre de af Rådet udfærdigede forskrifter.

formandskab lagde sig i selen for at få vedtaget en aftale mellem de 25 EU-landes regeringer samt ikke mindst med Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Rådets formelle vedtagelse af afgørelsen fandt sted på et møde i *Rådet for generelle anliggender* den 17. juli².

Hovedsigtet med det nye regelsæt er at tilgodese Europa-Parlamentets årelange krav om at blive inddraget i den politiske kontrol med Kommissionens gennemførelsesbeføjelser sammen med Ministerrådet (og komitéerne) på områder, hvor Europa-Parlamentet og Ministerrådet er fælles om at vedtage EU-lovgivning – og dermed fælles om at delegere gennemførelsesbeføjelser til Kommissionen.

Ministerrådet har besluttet at tage højde for parlamentets ønsker ved at indføre en ny såkaldt "*forskriftsprocedure med kontrol*", som gør det muligt for Parlamentet at blokere for gennemførelsesbeføjelser, der er delegeret til Kommissionen af Ministerrådet og Europa-Parlamentet i fællesskab efter den fælles beslutningsprocedure.

For nemheds skyld kaldes proceduren i det følgende for "*kontrolproceduren*".

De nye regler indebærer ingen proceduremæssige ændringer af de eksisterende fire komitéprocedurer: *forskriftproceduren*, *forvaltningsproceduren*, *rådgivningsproceduren* og *beskyttelsesproceduren*, som fortsat vil finde anvendelse.

² Afgørelse 2006/512/EF om ændring af afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen, blev offentliggjort i EFT L. 200, den 22. juli 2006.

Komitéprocedurer

"Komitéprocedurer" er i denne note betegnelsen for de procedurer, som EU-landene siden begyndelsen af 60'erne har anvendt til at kontrollere Kommissionen, når den bemyndiges til at vedtage de mere detaljerede regler inden for forskellige politikområder. Vedtagelsen af regler sker i samarbejde med forskellige typer af udvalg bestående af embedsmænd og eksperter fra EU-landenes regeringer. Siden 1999 har der eksisteret fire forskellige procedurer:

- 1) rådgivende udvalg
- 2) forvaltningsudvalg
- 3) forskriftsudvalg
- 4) beskyttelsesprocedure

Kontrolprocedurens anvendelsesområde.

Den nye "kontrolprocedure" skal kun anvendes inden for politikområder, hvor Ministerrådet og Europa-Parlamentet deler lovgivningskompetencen efter den fælles beslutningsprocedure i TEF art. 251. Proceduren gælder dog ikke for alle Kommissionens gennemførelsesbeføjelser delegeret under denne beslutningsprocedure, men alene, når der er tale om "generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige³ bestemmelser i basisretsakten". Ikke-generelle bestemmelser vil således fortsat skulle vedtages efter andre komitéprocedurer end "kontrolproceduren", selv om de er baseret på en retsakt vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure.

Kontrolproceduren indeholder dog ikke nogen nærmere definition af, hvornår der er tale om *generelle* bestemmelser, som skal ændres efter kontrolproceduren og hvad der afgrænser disse i forhold til *ikke-generelle* bestemmelser, som gennemføres under andre komitéprocedurer⁴.

³ Henvisningen til at kontrolproceduren kun skal anvendes til gennemførelsen af "ikke væsentlige" foranstaltninger, er en påmindelse om, at det fortsat er lovgivers – (Rådet og Parlamentet) – opgave at fastlægge "væsentlige" bestemmelser i basisretsakten.

⁴ I en fælles erklæring til afgørelsen fra Rådet, Kommissionen og Parlamentet præciseres det, at kontrolprocedurens anvendelsesområde er såkaldt "*kvasi-lovgivningsmæssige gennemførelsesforanstaltninger*", hvilket må formodes at indebære, at der skal være tale om foranstaltninger med et lovgivningsmæssigt indhold. Denne forståelse af "kvasi-lovgivningsmæssige gennemførelsesforanstaltninger" genfindes f.eks. i betænkning A6-0237/2006 fra Europa-Parlamentet.

I praksis vil det dog være "lovgiver" (Råd og Parlament), som på baggrund af forslag fra Kommissionen fra gang til gang tager konkret stilling, hvilke komitéprocedurer der skal anvendes. Man må forvente, at en nærmere afklaring vil opstå gennem praksis. Første lejlighed bliver når Rådet og Parlamentet skal drøfte Kommissionens forslag til, hvorledes "kontrolproceduren" snarest kan udstrækkes til anvendelse i forbindelse med 25 gældende retsakter. (*Se sidste afsnit i denne note*)⁵.

"Kontrolproceduren"

"Kontrolproceduren" er ligesom de tre øvrige komitéprocedurer baseret på et system, hvor Kommissionen har initiativretten og som hovedregel står for den formelle vedtagelse af retsakten til gennemførelse af de delegerede beføjelser⁶. Indledningsvist behandles Kommissionens forslag sædvanen tro af en komité sammensat af embedsmænd fra medlemsstaterne, som udtaler sig om forslaget med kvalificeret flertal.

Afhængig af om Kommissionens forslag er *i overensstemmelse med* eller *ikke er i overensstemmelse med* komitéens udtalelse, følges herefter to forskellige procedurer, som begge involverer både Rådet og Europa-Parlamentet på forskellig vis. Dette er nyt i forhold til de eksisterende komitéprocedurer, hvor en positiv udtalelse fra komitéen normalt afslutter komitéproceduren, og gør det muligt for Kommissionen at vedtage sin gennemførelsesretsakt.

Hvis komitéen udtaler sig positivt om forslaget

I langt de fleste tilfælde vil komitéens udtalelse være i overensstemmelse med Kommissionens forslag ⁷. I disse tilfælde, sender Kommissionen straks sit forslag til kontrol hos Ministerrådet og Europa-Parlamentet. Både Ministerrådet og Parlamentet kan herefter inden for *tre måneder*⁸ vælge at modsætte sig forslaget, hvis de vurderer at det:

⁵ Listen over de 25 retsakter er vedlagt som bilag 2 til denne note.

⁶ Nedsættelsen af en komité og delegeringen af gennemførelsesbeføjelser under kontrolproceduren sker som for de øvrige procedurer i en basisretsakt, som vedtages af EU-lovgiver. Under kontrolproceduren vil lovgiver altid være Rådet og Europa-Parlamentet i fællesskab under den fælles beslutningsprocedure (TEF art.) 251).

⁷ Ifølge Kommissionens årlige rapport om arbejdet i komitéerne i 2005 udtalte komitéerne sig positivt om Kommissionens forslag i 99 pct. af alle sager – Kom(2006) 446 af 9. august 2006. Kun i 11 ud af 2637 sager, blev et forslag oversendt til behandling i Rådet, fordi Kommissionen ikke kunne få opbakning fra et kvalificeret flertal i en komité. 6 af de sager, som blev videresendt til behandling i Rådet, vedrørte gennemførelsesforanstaltninger af direktivet om udsætning af genetisk modificerede mekanismer

⁸ Europa-Parlamentet og Ministerrådet kan i basisretsakten beslutte at forlænge fristen på tre måneder med yderligere en måned, hvis foranstaltningernes kompleksitet tilsiger det. På samme måde kan de to EU-institutioner beslutte at afkorte denne frist, når effektivitetshensyn kræver det.

- indebærer en overskridelse af den kompetence, som Kommissionen har fået delegeret i basisretsakten,
- ikke er foreneligt med basisretsaktens formål eller indhold eller
- ikke overholder subsidiaritetsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

Hvis enten Ministerrådet eller Parlamentet modsætter sig forslaget med en af ovenstående begrundelser, betragtes det som afvist. Ministerrådet træffer i den forbindelse afgørelse med kvalificeret flertal, mens Europa-Parlamentet skal have opbakning fra et absolut flertal af sine medlemmer (367 af 732). Kommissionen kan derefter vælge at fremlægge et nyt revideret forslag, som enten behandles efter en ny komitéprocedure eller som et egentlig lovgivningsforslag, hvor det vedtages af Ministerrådet og Europa-Parlamentet efter den fælles beslutningsprocedure.

Har derimod hverken Ministerrådet eller Europa-Parlamentet modsat sig forslaget inden for fristen på tre måneder, vedtager Kommissionen forslaget.

Hvis komitéens udtalelse ikke er i overensstemmelse med forslaget:

Hvis komitéens udtalelse *ikke er i overensstemmelse* med Kommissionens forslag, følges en lidt anden procedure, hvor det kan være både Rådet og Kommissionen, som afhængig af situationen, står for den formelle vedtagelse af retsakten til gennemførelse af den delegerede beføjelse.

Forslaget forelægges i dette tilfælde straks Rådet, men sendes samtidigt til Europa-Parlamentet. Rådet har fra fremsendelsen to måneder til at udtale sig om forslaget, hvilket sker med kvalificeret flertal⁹. Rådet kan her vælge at *forkaste* eller *vedtage* forslaget uden nærmere begrundelse.

Modsætter Rådet sig Kommissionens forslag, betragtes det som forkastet.

Hvis derimod Rådet beslutter sig for at godkende det, forelægger man det straks for Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet har i dette tilfælde fire måneder *regnet fra forslagets fremsendelse til Rådet og Parlamentet* til at udtale sig om forslaget. Har Europa-Parlamentet inden for denne frist ikke modsat sig forslaget, vedtages det af Ministerrådet.

⁹ Ministerrådet og Europa-Parlamentet kan i basisretsakten i behørigt begrundede tilfælde beslutte at forlænge tomånedersfristen med yderligere en måned, hvis foranstaltningernes kompleksitet tilsiger det. På samme måde kan de to EU-institutioner beslutte at afkorte denne frist, hvis effektivitetshensyn kræver det.

Parlamentet kan dog også inden for fristen beslutte at afvise forslaget, hvis det vurderer at det:

- indebærer en overskridelse af den kompetence, som Kommissionen har fået delegeret i basisretsakten,
- ikke er foreneligt med basisretsaktens formål eller indhold eller
- ikke overholder subsidiaritetsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

Hvis Parlamentet modsætter sig forslaget med en af ovenstående begrundelser, betragtes det som forkastet. Kommissionen kan derefter vælge at fremlægge et nyt revideret forslag, som enten behandles efter en ny komitéprocedure eller som et egentlig lovgivningsforslag, hvor det vedtages af Ministerrådet og Europa-Parlamentet efter den fælles beslutningsprocedure.

Endelig kan det ske, at Rådet *ikke har truffet afgørelse* inden for fristen på to måneder. I dette tilfælde forelægger Kommissionen straks forslaget for Europa-Parlamentet, her kan beslutte sig for at afvise forslaget efter ovenstående procedure. Forslaget betragtes i så tilfælde som forkastet.

Hvis Europa-Parlamentet derimod ikke modsætter sig forslaget, kan det vedtages af Kommissionen.

Ny kontrolprocedure skal også tages i brug i forhold til gældende lovgivning

Ministerrådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen enedes i en fælles erklæring til afgørelsen, at den nye kontrolprocedure hurtigst muligt skal tages i brug i forhold til en række eksisterende retsakter, som er vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure.

Man vedtog i den forbindelse en liste på 25 retsakter, som skal behandles som hastesager i så henseende. Det gælder bl.a. en række retsakter på det finansielle område, men også flere direktiver inden for miljø og forbrugerspørgsmål, såsom direktivet om udsætning af genmodificerede organismer og markedsføring af biocider, mv. (Se bilag 2)

Kommissionen har tilkendegivet, at den snarest *vil fremlægge et forslag* for Ministerrådet og Europa-Parlamentet, som fastlægger, hvor i disse retsakter eksisterende komitéprocedurer skal bevares, og hvor der er tale om fastlæggelsen af "generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser", hvor "kontrolproceduren" så skal gælde.

Endelig har Kommissionen i en supplerende erklæring forpligtet sig til inden udgangen af 2007 at undersøge alle gældende retsakter, der er vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure, og stille passende forslag med henblik på at tilpasse disse til den nye kontrolprocedure. Rådet har dog ikke forpligtet sig på gennemførelsen af denne erklæring.

Med venlig hilsen

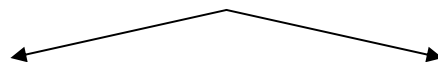
Morten Knudsen

Bilag 1:

Forskriftsprocedure med kontrol (art. 5a)

I tilfælde af overensstemmelse mellem Kommissionens forslag og komitéens udtalelse (99 pct. af alle sager)

Hvis Kommissionens forslag er i overensstemmelse med komitéens udtalelse sendes det straks til Rådet og Parlamentet.

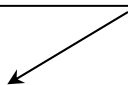

Rådet kan (inden for 3-4 måneder)

- undlade at reagere
- modsætte sig forslaget med kvalificeret flertal, hvor man begrunder det med at forslaget:
 - o indebærer en overskridelse af den kompetence, som Kommissionen har fået delegeret i basisretsakten
 - o ikke er i overensstemmelse med basisretsaktens formål
 - o ikke overholder subsidaritetsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

Parlamentet kan (inden for 3-4 måneder)

- ingen reaktion
- modsætte sig forslaget med et absolut flertal på 367 af sine 732 medlemmer, hvor man begrunder det med at forslaget:
 - o indebærer en overskridelse af den kompetence, som Kommissionen har fået delegeret i basisretsakten
 - o ikke er i overensstemmelse med basisretsaktens formål
 - o ikke overholder subsidaritetsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

Kommissionen

- Hvis hverken Ministerrådet eller Parlamentet reagerer på forslaget, kan Kommissionen vedtage forslaget.
- Hvis enten Ministerrådet eller Parlamentet modsætter sig forslaget, betragtes det som forkastet. Kommissionen kan da fremsætte et nyt forslag.

Bilag 2: Liste over retsakter, som man som en hastesag skal tilpasse med henblik på indførelsen af den nye kontrolprocedure.

- a) Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer (endnu ikke offentliggjort i EU-Tidende)
- b) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om omarbejdning af Rådets direktiv 93/6/EØF af 15. marts 1993 om kravene til investeringsselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag (endnu ikke offentliggjort i EU-Tidende)
- c) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF af 20. marts 2000 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (endnu ikke offentliggjort i EU-Tidende)
- d) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF (EUT L157 af 9.6.2006, s.87)
- e) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15.marts2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks) (EUT L 105 af 13.4.2006, s. 1)
- f) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EUT L 309 af 25.11.2005, s. 15)
- g) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF af 6. juli 2005 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter og om ændring af Rådets direktiv 92/42/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/57/EF og 2000/55/EF (EUT L 191 af 22.7.2005, s. 29)
- h) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/1/EF af 9. marts 2005 om ændring af Rådets direktiv 73/239/EØF, 85/611/EØF, 91/675/EØF, 92/49/EØF og 93/6/EØF og af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF, 98/78/EF, 2000/12/EF, 2001/34/EF, 2002/83/EF og 2002/87/EF med henblik på indførelse af en ny organisationsstruktur for udvalg vedrørende finansielle tjenesteydelser (EUT L 79 af 24.3.2005, s. 9)
- i) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (EUT L 70 af 16.3.2005, s. 1)
- j) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om

udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (EUT L 390 af 31.12.2004, s. 38)

- k) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF (EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1)
- l) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/71/EF af 4. november 2003 om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (EUT L 345 af 31.12.2003, s. 64)
- m) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1)
- n) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/41/EF af 3. juni 2003 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed (EUT L 235 af 23.9.2003, s. 10)
- o) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/6/EF af 28. januar 2003 om insiderhandel og kursmanipulation (markedsmisbrug) (EUT L 96 af 12.4.2003, s. 16)
- p) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF af 27. januar 2003 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (EUT L 37 af 13.2.2003, s. 24)
- q) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EF af 27. januar 2003 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (EUT L 37 af 13.2.2003, s. 19)
- r) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF af 16. december 2002 om supplerende tilsyn med kreditinstitutter, forsikringsselskaber og investeringsselskaber i et finansielt konglomerat og om ændring af Rådets direktiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/78/EF og 2000/12/EF (EUT L 35 af 11.2.2003, s. 1)
- s) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder (EFT L 243 af 11.9.2002, s. 1)
- t) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/107/EF af 21. januar 2002 om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) med henblik på en regulering af administrationsselskaber og forenkede prospekter (EFT L 41 af 13.2.2002, s. 20)

- u) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler (EFT L 311 af 28.11.2001, s. 67)
- v) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv 90/220/EØF (EFT L 106 af 17.4.2001, s. 1)
- w) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1)
- x) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/53/EF af 18. september 2000 om udrangerede køretøjer (EFT L 269 af 21.10.2000, s. 34)
- y) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter (EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1).